

- еднаков и недискриминирачки однос кон сите граѓани,
- доследно почитување на издадените наредби и инструкции,
- почитување на начелото на доверливост во работењето, дискреција и одговорност,
- висок степен на почитување на човековите права од страна на полицијата.

ПОМОШНИК НА МИНИСТЕРОТ
Игор Арсовски

Истовремено, ќе се преземаат мерки за секое нарушување на изборниот процес или несоодвено постапување на вработени во МВР и доколку се утврди инволвираност на вработени, случајот ќе биде документиран и соодвено процесуиран.

3. Спроведување на Програмата за работа

3.1. Цел на програмата:

Зголемена ефикасност во откривање на непрофесионално, незаконито и неетичко постапување на работниците на МВР преку:

- идентификување и справување со корумпираните полициски службеници;
- сеопфатна истрага на претставките/поплаките;
- идентификување на организациски единици каде најчесто има случаи на основани претставки/поплаки;
- кои однесувања на вработените се најчесто предмет на претставки/поплаки;
- остварување на работни средби со раководниот кадар во полициските станици и други организациски единици кои ги применуваат полициските овластувања;
- организирање на работилници со полицискиот состав со цел потсетување на неопходноста од почитување на човековите права при постапувањето;
- континуирана и специјализирана обука на вработените во Одделот;
- висока професионалност при обавување на разговори со полициските службеници и со граѓаните кои пријавуваат непрофесионално и неетичко постапување на полициските службеници;
- преземање мерки и активности за зголемување на свесноста кај полициските службеници за доследно почитување на законските и подзаконските прописи и да им биде укажано за можните последици од нивното незаконско и непрофесионално постапување и сл.

3.2. Очекувани резултати:

- Подигање на свеста кај работниците на МВР од потребата за доследно почитување на професионалните стандарди во постапувањето,
- висок степен на професионален интегритет во работењето,
- почитување на авторитетот на претпоставените и јакнење на сопствениот авторитет,
- етичко постапување при контактите со граѓаните,

преку канцеларијата на Делгацијата на ЕУ во РСМ и други странски партнери со кои редовно остварува соработка.

Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди е активен во сите форми на заемна соработка помеѓу сродни служби од регионот, а ваквата пракса ќе ја продолжи и во наредната година, преку иницирање регионална и билатерална соработка за борба против корупцијата со потпишување на меморандуми за соработка со земји со кои се уште немаме потпишано и воведување на европски стандарди во работењето.

2.8. Отчетност и транспарентност во работењето на Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди

Согласно Програмата на Владата на РСМ и Стратешкиот план на МВР за градење на транспарентен систем на односи со граѓаните, Одделот ќе презема активности за зголемување на степенот на отчетност и транспарентност во работењето.

Отчетноста за работењето значи дека се прифаќа да се даде одговор на прашањата за одредени одлуки и дејствувања од страна на Одделот, а со цел да се спречат злоупотреби на службените овластувања, да се унапреди полицискиот интегритет и да се зголеми довербата на граѓаните во полицијата.

За остварување на оваа цел потребно е информирањето на јавноста за работата на полицијата да биде на отворен и коректен начин за сите прашања од делокруг на надлежностите на Одделот.

Транспарентноста во работењето подразбира дека на јавноста ќе и бидат лесно достапни политиките, законите и информациите за донесените одлуки и активности на полицијата. Информациите ќе бидат навремени, релевантни и со добар квалитет.

Одделот и во 2024 година, ќе продолжи со објавување на резултатите на Одделот од извршените истраги за пријавени настани поврзани со незаконите, непрофесионално и неетичко постапување на работниците од МВР и истите ќе бидат објавувани во електронските медиуми.

Исто така, Одделот ќе продолжи редовно да ги објавува извештаите за работата на Одделот, програми и други стратешки документи кои Одделот ги изработува на веб страницата на МВР.

2.9. Спроведување на мерки и активности во врска со претстојните претседателски и парламентарни избори

Во однос на одржувањето на претстојните претседателски и парламентарни избори во 2024 година, Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди ќе презема активности насочени кон подготовка, планирање и оформување на тимови од вработени во Одделот, кои ќе го следат изборниот процес согласно надлежностите.

2.6. Јакнење на соработката со Народниот правобранител, граѓаните и невладиниот сектор

Народниот правобранител и невладиниот сектор претставуваат значаен фактор во заштита на корпусот на човекови слободи и права и даваат правна помош на граѓаните во случаи каде институциите на државата ги повредиле слободите и правата на граѓаните.

Тргувајќи од заедничките цели за заштита на човековите слободи и права, Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди ќе ја интензивира и зајакне соработката со Народниот правобранител, невладиниот сектор и граѓаните, преку учество и организирање на заеднички работилници, тркалезни маси, обуки и слично.

Во насока на продлабочување и унапредување на соработката со Народниот правобранител и разгледување на одредени состојби кои се констатираат во извештаите на Националниот превентивен механизам, со претставници од Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди ќе се спроведуваат заеднички ненајавени контроли во полициските станици од општа надлежност заради увид во просториите за задржување и во евиденциите за приведени и задржани лица, а се со цел намалување на ризиците од тортура и други форми на сурово, нечовечно или понижувачко постапување.

Со измени во неколку закони се даде поголемо овластување на Народниот правобранител, во смисла на можноста за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на работник во Министерството, по иницијатива покрената од Народниот правобранител.

2.7. Унапредување на меѓународната соработка во борбата против корупцијата

Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди како надлежна организациска единица превенира, констатира и санкционира случаи на корупција и коруптивно однесување на вработени во Министерството и полицијата, за што посебно внимание посветува на соработката со сродните служби од регионот и пошироко во насока на размена на искуства и добри практики.

Во 2024 година предвидено е продолжување на ваквата соработка со цел примена на најдобрите европски практики во борбата против корупцијата, како и продолжување и интензивирање на соработката со ЕРАС – Европски партнери за борба против корупцијата и NERCISU – Мрежа за јакнење на соработката на службите за внатрешна контрола од регионот. Одделот ќе ја продолжи и веќе воспоставената соработка со ИЦИТАП програмата на Амбасадата на САД во РСМ, со Советот на Европа, преку нивната канцеларија во Скопје, со Европската Унија

контрола на професионалните стандарди, како и за спроведување на постапките за утврдување на кршење на работниот ред и дисциплина.

За успешно спроведување на обукитеа на вработените во Одделот ќе се оствари блиска соработка со домашни и странски експерти од ОБСЕ-Организацијата за безбедност и соработка во Европа, Советот на Европа, Европската Унија, ИЦИТАП програмата при Амбасадата на САД во РСМ, DCAF Женевскиот центар за безбедност, ЦИДС-Центарот за интегритет во одбранбениот сектор при Кралството Норвешка, Центарот за обука во МВР, а во зависност од потребите ќе се соработува со соодветните државни институции.

2.5. Јакнење на институционална и меѓуинституционална соработка на Одделот во борба против корупција, незаконско и непрофесионално постапување

Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди како организациска единица задолжена за справување со корупцијата во редовите на Министерството и во текот на 2024 година ќе продолжи да соработува со организациските единици во Министерството, пред се со Одделот за сузбивање на организиран и сериозен криминал во Бирото за јавна безбедност.

Во континуитет ќе се работи на унапредување на соработката со Јавното обвинителство, Државната комисија за спречување на корупција, Управата за јавни приходи, Управата за финансиско разузнавање, Царинската управа, Управата за финансиска полиција, како и соработка на Министерството за внатрешни работи со други министерства, државни органи и институции за борба против корупцијата и криминалот воопшто. Соработката треба да служи како базична основа и водечка сила на институциите во борба против корупцијата.

Меѓуинституционалната соработка преку заеднички и унифициран пристап има голема улога во борбата против корупцијата и криминалот. Во таа насока потребно е јакнење на капацитетите на соодветните организациски единици во Министерството за борба против корупцијата за што од голема важност е навремената размена на информации со канцеларијата на Јавниот обвинител.

И во текот на 2024 година ќе продолжи функционалната соработка на Одделот со Специјализираното одделение за истражување и гонење на кривични дела сторени од лица со полициски овластување и затворска полиција во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Предложените активности се насочени кон подигнување на нивото на професионалност во Министерството за внатрешни работи и во другите институции со кои Министерството работи и комуницира на дневна основа, стручна подготовка на нивните вработени, креирање критична маса на свесност во јавноста, одговорност кај засегнатите институции и долгорочно подобрување на нивото на комуникација меѓу релевантните чинители.

професионалниот интегритет врз работниците во Министерството која активност ќе отпочне да се спроведува во текот на 2024 година.

2.3. Доследно спроведување на принципот на професионализам во Министерството за внатрешни работи со строго почитување на законската регулатива

Во текот на 2024 година, Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди ќе презема активности во насока на подобрување и унапредување на професионалното постапување на вработените во Министерството преку:

- спроведување на постапки за утврдување на повреди на законските прописи и подзаконските акти при вршење на работите во Министерството и доколку утврди такви повреди ќе поднесува предлози за поведување на постапки за утврдување на кршење на работниот ред и дисциплина до Одделот за дисциплински и судски постапки, согласно Законот за внатрешни работи и Колективниот договор;
- спроведување на постапки за утврдување на злоупотреби и пречекорувања на службените овластувања од страна на вработените во организациските единици на Министерството и во такви случаи ќе поднесува кривични пријави и други поднесоци до надлежните јавни обвинителства;
- спроведување постапки за утврдување на фактичка состојба по претставки и оплаки или на друг начин пријавени настани од физички и правни лица кои се однесуваат на работењето и постапувањето на вработените во организациските единици на МВР и преземање на конкретни мерки по констатирани повреди и неправилности во нивното работење.

2.4. Континуирана и специјализирана обука на вработените во Одделот

За ефикасно функционирање и справување со предизвиците кои претстојат, потребно е континуирано оспособување и стручно надоградување на вработените во Одделот.

На полето на заштитата на човековите права од страна на Одделот во континуитет се преземаат активности за стручно усовршување на вработените.

Во периодот кој претстои, заради успешно спроведување на Тестот за проверка на професионалниот интегритет врз вработените во МВР, посебен акцент ќе биде ставен на спроведување студиски посети во земји кои успешно спроведуваат ваков Тест за интегритет со цел размена на искуства и најдобри практики и спроведување на обуки од оваа област од страна на странски експерти од овие земји.

Исто така, во текот на 2024 година се планира да се спроведат обуки од областа на водење на криминалистички истраги, вршење на внатрешна контрола и

Законот за заштита на укажувачи и други прашања од областа на интегритетот во работењето на Министерството за внатрешни работи.

На почетокот на 2024 година, Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди ќе изработи Антикорупциска програма за 2024 година.

Од особено значење е вработените во Министерството да го зајакнат полицискиот интегритет и да работат на негово континуирано унапредување се со цел зголемување на довербата на јавноста во полицијата.

2.2. Спроведување на Тест за проверка на професионалниот интегритет на вработените во Министерството

Тргувајќи од стратешката цел на Одделот предвидена во Стратешкиот план, во потпрограмата „Зајакнување на капацитетите за внатрешна контрола, професионални стандарди и спроведување на антикорупциската програма“, на иницијатива на Одделот беше донесен Законот за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи („Службен весник на РСМ“ бр.89/22), кој отпочна да се применува од 19.04.2023 година со кој се предвиде спроведување на Тест за проверка на професионалниот интегритет врз работниците во Министерството, како механизам за проверка на чесноста и професионалното работење на вработените во МВР.

Одделот ја препозна потребата од воведување на една нова алатка – Тестот за професионален интегритет со која ќе се овозможи и мерење на степенот на ризик од корупција на работните места во сите организациски единици во Министерството со цел да се создаде единствена методологија врз основа на која се идентификуваат и проценуваат ризиците од корупција и институционалните и индивидуалните фактори кои доведуваат до корупција.

Тестот претставува контрола на постапувањето на работниците во Министерството за внатрешни работи во симулирана ситуација која е идентична со нивните редовни работни задачи и активности, без претходно известување на организациската единица во која е распореден и работи работникот. Тестот го спроведуваат полициските службеници од организациската единица за внатрешна контрола во Министерството, со цел спречување на корупцијата и злоупотреба на службената положба, јакнење на интегритетот на работниците во Министерството и превентивно дејствување.

Начинот на спроведување на Тестот за професионален интегритет е пропишан со Правилник за начинот на спроведување на тестот за професионален интегритет за вработените во МВР („Службен весник на РСМ“ бр.41/23).

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи и Правилник за начинот на спроведување на тестот за професионален интегритет за вработените во МВР, Одделот доби уште една значајна надлежност, а тоа е спроведувањето на Тест за проверка на

извештајот на ГРЕКО за евалуација на РСМ – Петти круг на тема „Спречување на корупцијата и промовирање на интегритет кој централната власт (највисоките извршни функции) и органите за спроведување на законот“.

Во оваа насока, планирани се активности за реализација на препораките со дефинирани носители и временска рамка.

Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди, согласно надлежностите, во 2024 година ќе продолжи со сузбивањето на корупцијата преку соодветни мерки на превентивен и репресивен план. Во периодот кој претстои интензивно ќе се работи на спроведување на мерките и активностите предвидени во Акциониот план за спроведување на Планот за интегритет 2023-2025 кој е донесен во февруари 2023 година врз основа на претходно извршена сеопфатна анализа на статистички и аналитички податоци со кои располага Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди, при што детектирани се шест области од работењето на МВР кои се најмногу изложени на коруптивно или друго незаконито однесување кои се предмет на опфат на Планот за интегритет и тоа:

- ризици од злоупотреба на службената положба од страна на овластени службени од управните служби кои се во директен контакт со граѓани во постапки на издавање на лични документи, уверенија, дозволи и сл.;
- ризици од примање поткуп во сообраќајната и граничната полиција;
- ризици од прекумерна употреба на сила при примена на полициските овластувања;
- ризици во областа на спроведување на јавните набавки;
- ризици во областа на управувањето на со човечки ресурси;
- ризици поврзани со етиката, непристрасноста, достоинството, заштита на угледот на МВР.

Во Акциониот план за имплементација на Планот за интегритет предвидени се сет мерки и активности кои надлежните организациски единици ќе ги преземаат во наредните три години со цел намалување или сузбивање на поставениот ризик. Во Акциониот план исто така се предвидени индикатори и цели за спроведување на индикаторите во наредните три години преку кои ќе се следи степенот на реализација на Планот за интегритет, односно ќе се постигне ниво на целосна следливост на спроведените мерки и нивната реализација, а со тоа и постигнати резултати.

Планот за интегритет на работните места во МВР 2023-2025 и Акциониот план за имплементација на Планот за интегритет 2023-2025 се објавени на веб страната на МВР.

Во смисла на спроведување на Акциониот план за спроведување на Планот за интегритет 2023-2025, од страна на работниците на Одделот, ќе се продолжи со реализација на веќе започнатите процеси на одржување обуки кои опфаќаат запознавање на вработените во Министерството со системот на интегритет во МВР, одредбите од Етичкиот кодекс за однесување на работниците на МВР,

вработените. Акцент на контролите во однос на професионализмот во постапувањето на полициските службеници ќе биде даден на почитувањето на човековите слободи и права при примена на полициските овластувања, пред сè преку доследно почитување на законската и подзаконската регулатива.

2. Програмски активности

Работата на Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди во 2024 година ќе се фокусира на следните приоритети:

- Јакнење на интегритетот на вработените во Министерството за внатрешни работи, процена на ризик на интегритет и мерки за негово надминување;
- Спроведување на обврските за Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди предвидени со законската регулатива и подзаконската регулатива за проверка на професионалниот интегритет на вработените во Министерството;
- Доследно спроведување на принципот на професионализам во Министерството за внатрешни работи со строго почитување на законската и подзаконската регулатива;
- Континуирана и специјализирана обука на вработените во Одделот;
- Јакнење на институционална и меѓуинституционална соработка на Одделот;
- Интензивирање на соработката со Народниот правобранител, граѓаните и невладиниот сектор;
- Унапредување на меѓународната соработка во борбата против корупцијата;
- Отчетност и транспарентност во работењето на Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди;
- Спроведување на мерки и активности во врска со претстојните претседателски и парламентарни избори.

2.1. Јакнење на интегритетот на вработените во Министерството за внатрешни работи

Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди е организациска единица во Министерството за внатрешни работи задолжена за следење на активностите поврзани со Акциониот план за имплементација на обврските на Министерството, кои произлегуваат од

предизвиците кои ги диктира неселективната борба против незаконитото и непрофесионалното постапување на припадници на Министерството, во случаи на нивна инволвираност во кривични дејствија, непристрасно и недискриминирачко спроведување на законите, департизација, отчетност и транспарентност во работата, со цел остварување на утврдените приоритети и цели, за што од вработените се очекува високо ниво на професионалност, одговорност, посветеност, личен ангажман и тимска работа.

Граѓаните имаат право да поднесат претставка до Министерството односно до Одделот, заради заштита и остварување на своите права и кога сметаат дека со постапувањето на работникот во Министерството се повредени нивните слободи и права. За извршената проверка на наводите во претставката Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди во рок не подолг од 30 дена од приемот на претставката во писмена форма треба да го извести подносителот за утврдената состојба и преземените мерки.

Во оваа насока, во програмските активности за работата на Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди, за 2024 година се содржани систем на превентивни и репресивни мерки и активности за остварување на поставените цели.

Антикорупциската борба во Министерството и полицијата во континуитет ќе биде насочена кон одржување на веќе постигнатите резултати и подигање на нивото на ефикасност. Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди со својата проактивна борба против корупцијата ќе презема мерки и активности со кои ќе го стесни просторот на коруптивното однесување на вработените во Министерството и полицијата, како и откривање и соодветно санкционирање на секој конкретен случај на незаконито и непрофесионално постапување на вработените во Министерството. Воедно, акцент на работата на Одделот ќе биде даден на доследно почитување на корпусот на човекови слободи и права согласно Уставот на Република Северна Македонија и ратификуваните меѓународни договори од страна на вработените на Министерството и полицијата.

Имајќи ја предвид определбата за целосно остварување на превентивната функција, Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди ќе врши континуирани посети на сите организациски единици во МВР заради доследно применување на законските прописи, постапување согласно Етичкиот кодекс, подобрување на партнерскиот однос со граѓаните, како и целосно почитување на човековите слободи и права, а сè со цел улогата на полицијата да се реализира како сервис на граѓаните.

Врз основа на прибраните податоци, информации и сознанија до кои ќе дојде Одделот, ќе бидат преземени плански и организирани мерки и активности со цел документирање и докажување на незаконито, непрофесионално и неетичко постапување на вработените во Министерството.

Во текот на 2024 година, Одделот ќе продолжи со засилен интензитет да спроведува контроли врз работењето во организациските единици на МВР, со оглед дека од досегашните искуства истите во значителен обем имаа превентивна улога и тоа пред сè врз подобрување на професионализмот во постапувањето на

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Оддел за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални
стандарди

Ев.бр. 14.4 - 404/1

25.12.2023 година

Скопје

Основната правна рамка со која се регулира делокругот на работењето на Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди, како внатрешен контролен механизам на работата на Министерството за внатрешни работи се Законот за внатрешни работи, Законот за полиција, Законот за постапување по претставки и предлози, Законот за кривичната постапка, Кривичниот законик на РСМ, Законот за Јавното обвинителство, Законот за Народен правобранител и Правилникот за вршење на работите во Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди. Во контекст на Стратешкиот план на МВР и споменатата правна рамка, Одделот ја донесува следната

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА ЗА 2024 ГОДИНА

1. Општи напомени

Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди е организациска единица на Министерството за внатрешни работи која остварува внатрешна контрола за потребите на Министерството и спроведува постапки за оценување на законитоста на постапувањето на вработените во МВР.

Одделот постапува при утврдување на појави на незаконито, непрофесионално и неетичко постапување на полициските службеници во вршење на полициските работи, на овластените службени лица во вршење на посебните должности и овластувања и во постапувањето на останатите работници во Министерството за внатрешни работи.

Активностите содржани во програмата на Одделот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди се проектирани во насока на јакнење на капацитетите за ефикасно и ефективно справување со